1844. N°. 2[illegible]

LEYDSCHE COURANT.

WOENSDAG, 28 AUGUSTUS.

De Courant wordt driemaal in de week uitgegeven, des Maandags, Woensdags en Vrijdags. De Maandagsche Courant wordt, uit hoofde van den Zondag, Zaturdag avond verkrijgbaar gesteld, en de Advertentiën voor dat nommer worden Zaturdag vóór drie ure verwacht.

De prijs van deze Courant is f 3.— voor de 3 maanden.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 27 Augustus.

Voortdurend ontvangt men, van verschillende zijden treurige berigten omtrent de gevolgen van de jongste stormen en zware regens; op vele plaatsen heeft de oogst veel geleden, op andere is hij geheel vernield. In de laatste berigten wordt vooral de droevige staat van de omstreken van Geertruidenberg, aan de Kainsre, te Staphorst en op Ameland gemeld, op welke laatste plaats door het wegspoelen van veel hooi, de inwoners zullen genoodzaakt zijn, hun vee te verkoopen. — Ook in het Luxemburgsche hebben de onweders en overstroomingen groote schade aangerigt.

— Omtrent den Rijnspoorweg wordt het volgende van den 20sten medegedeeld:

Het getal reizigers, dat van den Rijnspoorweg, sedert de openstelling tot op heden toe, gebruik heeft gemaakt, bedragt een cijfer van 160,000 personen; inderdaad belangrijk genoeg om de gegronde hoop te doen koesteren, dat ook deze spoorweg niet minder dan de Hollandsche, na geheel afgewerkt te zijn, aan de verwachting van het publiek in allen deele zal beantwoorden. De baan tusschen Amsterdam en Utrecht is 5 geographische mijlen of 36,000 metres lang; de geheele lengte tot Arnhem toe zal 96,000 metres beslaan, of wel ongeveer 13 geographische mijlen; de breedte bedraagt 9 metres of 27 voet in den bereden (opgehoogden) weg, en 11 metres of 35 voet in de glooijingen.

Het getal in dienst zijnde locomotiven beloopt een cijfer van 10, zijnde er 6 in de fabrijk van Sharp Roberts, te Manchester, en 4 te Amsterdam, in die van de Heeren Verveer, Dixon en Van Vlissingen en Comp. vervaardigd, bij welke laatsten ook nog 6 naar het systeem der New-patent-Engine, van R. Stephenson, besteld zijn. Het cijfer der wagens bedraagt te zamen 140, allen nabij Utrecht vervaardigd, en loopende, even als de locomotiven, op zes raderen.

Men heeft op deze baan, gelijk op de Hollandsche, eene menigte meer of min belangrijke bruggen, waaronder drie groote, draaijende, uit gegoten ijzer, in de fabrijk der Heeren L. J. Enthoven en Comp. te 's Gravenhage vervaardigd, benevens nog twee groote trekbruggen. Tusschen Amsterdam en Utrecht loopt (even als tusschen Utrecht en Arnhem loopen zal) een dubbel spoor, en wel over eene lengte van 10,000 metres. Ook op sommige punten is dit in acht genomen, ten gerieve der werkzaamheden, als tot verzekering, dat twee treinen elkander nimmer kunnen ontmoeten.

— Sedert de laatst gedane bekendmaking, zijn door de belanghebbenden geligt de navolgende door Zijne Majesteit verleende octrooijen:

Een octrooi in dato 5 Junij 1843, voor den tijd van tien jaren verleend aan H. Surmon, woonachtig te Londen, domicilium verkozen hebbende bij A. S. Preston, te Rotterdam, op de invoering van verbeteringen in fornuizen.

Een octrooi in dato 22 Januarij 1844, voor den tijd van tien jaren verleend aan F. Kuthe te Amsterdam, op de uitvinding van verbeteringen, toegebragt aan rijtuigen, bepaaldelijk strekkende tot het voorkomen van ongelukken door het breken van assen, afloopen van wielen of doorgaan van paarden.

Een octrooi in dato 27 Januarij 1844, voor den tijd van tien jaren verleend aan J. H. Hartung te Amsterdam, op de uitvinding van verbeteringen, aangebragt in het vergulden door middel van het galvanismus, van voorwerpen uit zilver en platina vervaardigd.

Een octrooi in dato 19 Februarij 1844, voor den tijd van tien jaren verleend aan A. E. Senecal de Suin, woonachtig te Bourges in Frankrijk, domicilium verkozen hebbende bij Stanislas te 's Gravenhage, op de invoering van een werktuig, dienstig tot het vegen van allerlei soort van schoorsteenen.

Een octrooi in dato 14 Maart 1844, voor den tijd van tien jaren verleend aan G. Fuhri, te 's Gravenhage, op de invoering van eene nieuwe wijze om brood te maken.

Een octrooi in dato 19 April 1844, voor den tijd van tien jaren verleend aan G. Hawley, woonachtig te Londen, domicilium verkozen hebbende bij A. S. Preston, te Rotterdam, op de invoering van verbeteringen in het aanleggen van wegen en het vervaardigen van locomotiven.

Een octrooi in dato 30 Mei, voor den tijd van tien jaren verleend aan T. Previnaire, te Haarlem, op de uitvinding van fabrijkmatige toestellen, strekkende om alle bewerkingen te vervangen, benoodigd om katoenen, linnen, wollen of zijden stoffen te wasschen, bleeken en verwen.

Een octrooi in dato als voren, voor den tijd van tien jaren verleend aan M. Poole, woonachtig te Londen, domicilium verkozen hebbende bij A. S. Preston, te Rotterdam, op de invoering van verbeteringen in het kammen van wol en andere vezelachtige zelfstandigheden.

Een octrooi in dato 19 Junij 1844, voor den tijd van tien jaren verleend aan P. E. Fleulard, woonachtig te Parijs, domicilium verkozen hebbende bij J. van Daehne en Comp., te 's Gravenhage, op de invoering van eene nieuwe wijze om papier te bereiden uit het genet (zijnde een heestergewas); en

Een octrooi in dato 22 Junij 1844, voor den tijd van vijftien jaren verleend aan E. J. Manteau, woonachtig te Brugge, domicilium verkozen hebbende bij Mr. H. Gregoire, Advocaat te 's Gravenhage, op de uitvinding van eene bijzondere inrigting van stoomketels van onderscheidene constructie, waardoor men het springen van dezelven kan voorkomen.

's GRAVENHAGE, 26 Augustus.

De Minister van Finantiën, heeft onder dagteekening van 25 Augustus bekend gemaakt, dat op den 24sten dezer heeft plaats gehad de Uitloting van Nationale Schuld, rentende *vijf* ten honderd, om met 1° October aanstaande te worden afgelost of verwisseld in Nationale Schuld, rentende *vier* ten honderd, op den voet van Zijner Majesteits besluit van den 21sten dezer (*Staatsblad* N°. 44), en dat daarbij zijn uitgetrokken de inschrijvingen op het Grootboek, bekend onder de letters: L, A, W, C, en van T de inschrijvingen voorkomende in het 1ste deel tot en met N°. 105; te zamen tot eene kapitale som van f 15,052,000.

— De Aartsbisschop van Parijs is den 23sten in deze Residentie aangekomen, heeft gisteren in de oude Fransche kerk de Mis gelezen, en is in gezelschap van den Bisschop van Curium naar Amsterdam en verder naar den Rijnkant vertrokken. Deze reis is door den Aartsbisschop tot herstel zijner gezondheid ondernomen.

ROTTERDAM, 25 Augustus.

In de gemeente Hillegersberg is gisteren nacht, omstreeks 12 ure, een brand uitgebarsten, welke zoo hevig toenam, dat binnen korten tijd twee huisjes en eene schuur in de asch werden gelegd; van het verbrande was niets verzekerd.

Een bovenlandsche kolenaak, bestemd naar Schiedam, is heden nacht voor Gorinchem, bij onstuimig weder, gezonken. De zich aan boord bevindende personen, zijnde de schipper, zijne vrouw, hunne hoogbejaarde moeder, twee kinderen en twee knechts, hebben zich nog bij tijds kunnen redden. Er was een lek in het schip ontstaan.

AMSTERDAM, 26 Augustus.

Wij vernemen van goederhand, dat dezer dagen door al de notabele belanghebbenden, langs den straatweg van Amsterdam naar Rotterdam, een verzoekschrift is ingediend, waarin op eene zeer nederige, doch dringende wijze wordt verzocht, de verleening der concessie voor het Asphalt-spoor, in het belang van dien weg, zoo veel mogelijk te bespoedigen.

— De Raad van Bestuur der Hollandsche IJzeren Spoorweg-Maatschappij heeft, blijkens een door denzelven uitgegeven berigt, eene leening van f 2,500,000, à 4½ pCt. jaarlijksche rente uitgeschreven. De aandeelen zijn van f 1000 ieder, en voorzien van halfjarige coupons. Jaarlijks zal ten minste ½ pCt. van het bedrag der leening worden afgelost, de aflossingen zullen geschieden bij loting. De inschrijvingen zullen den 17den September van 9 tot 3 ure, ten kantore van de Notarissen Commelin en Weyland ontvangen worden. Er zal aan de deelhebbers der Maatschappij voorkeur tot de deelneming in de geldleening worden gelaten. Vóór of op 15 Oct. eerstkomende zal 10 pCt. van de aangenomen inschrijving gestort worden, terwijl de latere stortingen door den Raad zullen bepaald worden, onder verpligting, om de oproeping daartoe ééne maand vooraf in de dagbladen te doen. Aan de inschrijvers zal 4 pCt. [illegible] aangenomene inschrijving worden te goed gedaan.

UTRECHT, [illegible] Augustus.

Alhier had heden eene Algemeene Vergadering plaats voor de leden van het Genootschap voor Landbouw en Kruidkunde, bij welke gelegenheid Prof. G. Vrolik van Amsterdam eene redevoering hield, en de medailles, aan de voor hunne inzendingen bekroonde kweekers werden uitgedeeld.

WEST-INDIE.

PARAMARIBO, 6 Julij.

Men verneemt, dat het gouvernement den grond Voorzorg, in Boven-Saramacca, ten behoeve der kolonisatie heeft aangekocht. De bekende vruchtbaarheid van dien bodem, de uitgestrektheid der landerijen (1008 morgen), het bestaan van een groot getal kostgronden aldaar en de voordeelige ligging, waardoor men denzelven aan de stad gemakkelijk verbinden kan, geven de blijde hoop dat het ontwerp van kolonisatie spoedig eenen gunstigen uitslag zal erlangen.

VEREENIGDE STATEN.

NEW-YORK, 23 Julij.

Een groot ongeluk is door de welberadenheid van een der machinisten op den spoorweg nabij Manaijunk afgewend. Toen namelijk Vrijdag ll. de spoortrein de houten brug van Reading-Rail-Road zou overtrekken en de trein reeds even op de brug was, bemerkte de machinist dat zij begon te waggelen; zonder zich een oogenblik te bedenken laat hij dadelijk al de stoom uit, en de trein, uit 35 rijtuigen bestaande, vloog met eene verschrikkelijke vaart over de brug; de laatste wagen was er naauwelijks over toen zij instortte; de brug was 10 Ned. el hoog en 27 lang.

ALGERIE.

De laatste berigten van den Maarschalk Bugeaud zijn van den 9den; dien dag bezette de Maarschalk nog altijd zijn kamp van Lalla-Magrenia. De onderhandelingen met het Marokkaansche kamp hadden tot geene uitkomst geleid; het leger van den Maarschalk was overvloedig door de Fransche stoombooten van levensmiddelen voorzien.

Het smaldeel van den Prins de Joinville was nog den 9den in de wateren van Tanger, de averij herstellende aan twee zijner schepen door de batterijen der stad toegebragt. De Prins had naar Cadix eene stoomboot afgezonden belast om hem onderscheiden voorwerpen en steenkolen aan te brengen. Hij was vervolgens den 11den naar Mogador onder zeil gegaan.

— Deze berigten door den *Messager* medegedeeld, worden door het *Journal des Débats* uitvoerig ontwikkeld, dat tevens meldt, dat het gerucht, alsof de Maarschalk op Fez zou aanrukken, geheel beזijden de waarheid is, dewijl hem daartoe de strijdkrachten ontbreken. "Wanneer die krijgstogt noodzakelijk mogt gehouden worden, zou hij niet eer dan in het aanstaande voorjaar kunnen plaats hebben."

— Een dag later (22 Aug.) maakt de *Messager* het volgende telegraphisch berigt van den Gouverneur-Generaal bekend, gedagteekend Bivouac van Koudiat-Abd-Errahman, 14 Augustus:

Tegen het Marokkaansche leger opgetrokken zijnde, hetwelk dagelijks sterker en dreigender voor Algerie werd, heb ik het den 14den ontmoet, twee uren voor zijn kamp.

Het is met 20,000 ruiters aanvallenderwijze gaan handelen, op het oogenblik, dat de hoofden onzer kolonnes de Isly overtrokken. Wij zijn van alle kanten omringd geworden.

De volkomenste overwinning is ons gebleven.

Onze infanterie en een weinig later onze cavalerie hebben met groote standvastigheid wonderen van dapperheid verrigt.

Wij hebben achtereenvolgens alle kampen genomen, welke eene ruimte van bijna eene mijl besloegen.

Elf stukken geschut, zestien vaandels, duizend à twaalf honderd tenten, waaronder die van den zoon des Keizers, zijn parasol, teeken van het bevelhebberschap, al zijne bijzondere bagage, eene groote hoeveelheid oorlogsmunitie en een ontelbare buit zijn in onze magt verbleven.

De vijand heeft omstreeks 800 dooden op het slagveld achtergelaten.

Onze verliezen, hoewel gevoelig, zijn gering in aanmerking van zulk eenen beslissenden dag, welken wij den veldslag aan de Isly zullen noemen.

De hoogte van Koudiat-Abd-Errahman, van beide kanten voor de ruiterij toegankelijk, is een heuvel, gelegen vóór het kamp van Lalla-Magrenia, halfweg van Ouschda, waar de laatste Algerische post gesteld is. Een beek Isly genaamd, welke de grens vormt, vloeit er voorbij.

EGYPTE.

ALEXANDRIE, 7 Augustus.

Brieven uit deze stad van gestelde dagteekening geven te kennen, dat de Onder-Koning van zijne reis naar Mekka afgezien en het beheer der zaken weder had aanvaard, men meldde zijne wederkomst in deze Stad. — Uit brieven van Konstantinopel van dezelfde dagteekening blijkt, dat de Porte eenen buitengewonen Commissaris naar Alexandrië gezonden had, om over den troonsafstand van Mehemed-Ali volledige berigten in te winnen en naar Konstantinopel over te zenden.

RUSLAND.

PETERSBURG, 18 Augustus.

Eergisteren heeft alhier de plegtige begrafenis van wijlen H. K. H. de Grootvorstin Alexandra plaats gehad, bij welke gelegenheid het volgend manifest van den Keizer is openbaar gemaakt:

"Nadat ik het stoffelijk overschot van mijne overleden dochter naar de laatste rustplaats begeleid heb, is het de eerste behoefte mijns harten u op te dragen, om aan de bewoners der hoofdstad te verkondigen, hoe diep, hoe hartelijk wij allen getroffen zijn door de algemeene deelneming, die ons zoowel gedurende de lange doodelijke ziekte onzer geliefde dochter, als ook bij haar afsterven en eindelijk in dezen nacht, betoond is geworden. Niet nieuw zijn voor mij deze blijken van het algemeen gevoel; tot dusverre vertoonden zij zich slechts in de dagen van geluk, maar nu het Gode behaagd heeft ons door het smartelijkst verlies te beproeven, wat kan juist nu troostrijker voor onze ouderlijke harten zijn, dan de treffende aandoenlijke ondervinding, dat onze smart eene algemeene smart, de smart is van het gansche door God ons toevertrouwde volk. Wij danken vaderlijk voor deze kinderlijke liefde. Deze liefde strekt ons tot troost, en geeft mij kracht om op den moeijelijken weg voort te gaan. Mogen deze wederzijdsche gevoelens het onderpand zijn van Ruslands toekomstig geluk."

— Niettegenstaande sommige Duitsche bladen sedert eenigen tijd berigten hadden medegedeeld, omtrent groote verliezen, welke de Russen in den Kaukasus zouden geleden hebben, zoo wordt thans gemeld, dat Z. M. de Keizer onderscheiden Ridderorden had toegekend aan Officieren, ter zake van de door hen behaalde overwinningen op de Bergvolken; eene dezer werd behaald op de hoogte van Dokkul-Bar, den 21sten Junij, op een corps van 6000 Surginzen.

— De op Keizers verlangen tegelijk met de regeringsbladen in het jaar 1836 opgerigte volksbibliotheken bestaan in 42 steden. Zij geven de volksbeschaving een' snellen voortgang. De meesten tellen wel naauwelijks 1,500 tot 2,000 banden, anderen echter zoo als te Odessa en Tambow 10 tot 12,000; alle groeijen zigtbaar aan door de aanzienlijke bijdragen van het publiek. De werken der drie beroemdste klassieke schrijvers der nieuwere Russische Letterkunde, Puschkin, Schukowsky en Bertuchew, zijn in volledige uitgaven verschenen. De nieuwsbladen kundigen nu de gezamenlijke werken van Bestuschew aan, in de Russische Letterkunde alleen onder den naam van Marlinsky bekend, in 12 deelen. Van Schukowsky is onlangs verschenen *Nal en Damajante*, een Indisch verhaal in verzen.

ZWEDEN.

STOKHOLM, 16 Augustus.

Z. M. de Koning heeft aan de Deputatie der Kamers, die hem kwam verzoeken, dat hij zich met de Koningin nog gedurende deze zitting zou laten kroonen, het volgend antwoord gegeven:

"Met aandoening en dankbaarheid ontvang ik het verzoek van de Standen des Rijks betrekkelijk het volvoeren der kroningsakte voor mij en mijne Gemalin, gedurende de tegenwoordige Rijksvergadering. In dezen wensch, in dit gevoel, hetwelk denzelven heeft uitgelokt, verheug ik mij een nieuw bewijs te ontwaren van de toegenegenheid der Standen des Rijks jegens mij en mijn geslacht. Hoe vaster Koning en volk zich door wederzijdsche blijken van vertrouwen en achting aan elkander sluiten, des te zekerder zullen zij de rust en welvaart van een geliefd vaderland beschermen en deszelfs aanzien naar buiten doen stijgen. Als die akte, als een zegel op deze betrekking, zal ik in uwe tegenwoordigheid, op een door mij te bepalen tijdstip, de plegtige daad voltrekken, welke gij van mij verlangt, mij gelukkig rekenende indien de Goddelijke Voorzienigheid ook mij vergunt onder de versierselen der kroon, welke mijn onvergetelijke Vader zoo roemrijk heeft gedragen, de schoonste van alle, de liefde des volks, te mogen tellen."

SPANJE.

VALENCIA, 16 Augustus.

Gisteren zijn alhier HH. MM. de Koningin en de Koningin-moeder, met uitbundig gejuich ingehaald.

De Keizer van Marokko schijnt eenige meerdere inschikkelijkheid omtrent onze eischen te betoonen, dan tot nog toe het geval was; doch hij blijft weigeren den Pacha uit te leveren, die den Spaanschen Consulairen Agent had doen ter dood brengen. Wel wilde de Keizer toegeven, dat hij van al zijne waardigheid vervallen wierd verklaard, en zijne ontzetting op de plaats zelve van den moord zou geschieden, terwijl dan de Spaansche vlag gehesschen en met 21 eereschoten zou begroet worden. Niettegenstaande deze vredelievende gezindheden des Keizers worden steeds troepen naar Ceuta overgescheept.

Men leest in den *Castellano van Madrid* van den 14den Augustus:

Men kan ligt voorzien welk einde de oorlog met Marokko zal nemen. De Keizer wederstaat, in weerwil van zichzelven, aan de eischen van Frankrijk, omdat hij moet onderdoen voor het fanatismus zijner onderdanen, op welken Abd-el-Kader een' onweerstaanbaren invloed uitoefent. Evenwel zal zijne natuurlijke neiging, zijn welbegrepen belang hem met groote droefheid de verwoesting zijner havens, de eenige rijkdom van zijn rijk die slechts in inkomende en uitgaande regten bestaat, doen beschouwen. Zoo het fanatismus der Arabieren en de kunstgrepen van Abd-el-Kader, hem tot hiertoe eene oorlogzuchtige houding hebben doen aannemen, is het toch waarschijnlijk dat hij de eerste gelegenheid zal aangrijpen om zonder gevaar de voorwaarden van Frankrijk aan te nemen. Die gelegenheid zal zich weldra opdoen. Als de Arabieren hunne rijkdommen en huizen vernield zullen zien, als zij den tijd zullen hebben de ongelukken te herkennen die hen bedreigen, zullen hunne oorlogsplannen zich ongetwijfeld in wederbestellingen verwisselen, die geschikter zijn, om het onweder dat boven hunne hoofden rommelt, te bedwingen. Het is waar dat de bergbewoners en de woeste horden, die aan Abd-el-Kader gehoorzamen, zich tegen den vrede verzetten. Die tegenkanting zal echter, naar ons inzien, wijken voor de bedenkingen van algemeen belang die zelfs in dit nog barbaarsche land eindigen met, zoo als overal, over de schenrzieke aanmatigingen der fanatieke en oproerige minderheid te zegepralen. De Vertegenwoordigers der overige volken zullen met alle magt aan deze ontknooping medewerken, vooral

Engeland aan welks belangen het overwigt van Frankrijk in het Marokkaansche rijk zoo zeer kon schaden. De eischen van Spanje zullen natuurlijker wijze in het lot van die van Frankrijk deelen. Zoo de Marokkaansche Regering aan de aanmatigingen van het laatste toegeeft, zal het een grondslag zijn tot schikking der verschillen tusschen Marokko, Spanje en Denemarken. Maar als de oorlog voortduurt, zal Spanje zijne regtmatige eischen moeten vervolgen en binnen een korten termijn herstel vragen van hetgeen tot nu toe aan hetzelve is geweigerd.

ITALIE.

ROME, 13 Augustus.

HH. KK. HH. de Prins en Prinses van Oranje zijn hier eergisteren over Civita-Vechia, onder den naam van Graaf en Gravin van [illegible], aangekomen; in H. D. gezelschap bevindt zich de Prins Napoleon Montfort.

NAPELS, 10 Augustus.

Ofschoon men in onderscheiden streken van het noordelijk en westelijk Europa over menigvuldige regens, zware overstroomingen en buitengewone koude klaagt, heeft men juist hier en in geheel Italië over groote hitte en droogte te klagen. Er is in deze streken, sedert de maand Julij geen druppel regen gevallen. De Vesuvius braakt gedurig vlammen uit, hetgeen echter niet als een stellig teeken van eene op handen zijnde uitbarsting te beschouwen is.

MILAAN, 14 Augustus.

De *Gazetta di Milano* bevat eene bekendmaking van den Graaf Borromeo van den 27sten Julij, omtrent de bijeenkomst van de zesde Vereeniging der Italiaansche geleerden. Volgens die aankondiging zal de vergadering den 12den September in het Keizerl. Koninkl. paleis van kunsten en wetenschappen van Brera gehouden worden, welk paleis zoowel voor de hoofd-bijeenkomst als voor de bijzondere vergaderingen door de Regering bestemd is. Alle geleerden worden dienvolgens verzocht zich op voornoemde plaats bij hunne aankomst te vervoegen, waar van den 7den September af gelegenheid zal zijn, om wegens bijzonderheden op de vergaderingen betrekkelijk te worden ingelicht. De stad Milaan, dus eindigt die aankondiging, begroet deze zesde wetenschappelijke Vereeniging als een sedert lang verwachte gebeurtenis, en iedere klasse van inwoners beaamt ten volle de hulde aan de wetenschappen door de Regering bewezen, terwijl zij de uitstekende talenten, welke binnen en buiten Italië de wetenschappen aankweeken en haar met hunne namen versieren, met eenstemmigen jubel zal ontvangen.

ZWITSERLAND.

LUCERN, 20 Augustus.

De behandeling van het voorstel, om de Jesuiten uit Zwitserland te verdrijven, is den 19den door den Landdag aangevangen, met eene uitgebreide redevoering van den Afgevaardigden van Aargau, door welk Kanton dat voorstel gedaan was, den Heer Keller, tot het Roomsche Godsdienst behoorende. Hij verklaarde, dat Aargau tot het doen van dat voorstel geenszins bewogen was, door de zucht, om de regten der overige Kantons en der Katholijken te verkorten, noch door blinden haat of partijschap, maar alleen door waarachtige belangstelling in het algemeene welzijn des vaderlands, in het herstel der binnenlandsche rust en in de handhaving van gewetensvrijheid. Aan een en ander viel niet te denken, zoo lang men aan de orde der Jezuiten in Zwitserland de vrije hand liet, aan eene orde, die, in haren oorsprong eene vrome stichting, allengs eene wereldsche magt was geworden; die hare leden overal verspreid, in hare instellingen en grondregelen nergens bekend, eene bedelorde, die niet bedelt, en in rijkdom vorsten overtreft; in hare grondbeginselen nu eens kerkelijk veroordeeld, dan weder toegelaten; door den eenen Paus uit kracht van zijne Goddelijke onfeilbaarheid opgeheven, door een anderen Paus uit kracht van diezelfde onfeilbaarheid weder ingesteld; rijk aan voortreffelijke leeraars, rijker nog aan arglistige verleiders; eenvoudig als de duif onder de wilden, listig als de slang aan de hoven; in Paraguay eene priesteres en stichteres der beschaving, in het beschaafde Europa hare ergste vijandin; ieder lid een knecht zonder wil en tevens een alvermogend Pausselijk slaaf en dwingeland te gelijker tijd; onder alle hemelstreken, onder alle standen, onder alle omstandigheden steeds anders en toch overal en altijd dezelfde, een eeuwigdurende Proteus, een raadsel in de wereldgeschiedenis. — De waarheid van deze schets der orde trachtte de spreker uit de geschiedenis te betoogen, in het breede de nadeelige uitkomsten aantoonende, welke de openbare en geheime werkzaamheid der Jezuiten gehad had voor de verschillende landen, waar zij vasten voet hadden gevat, en bepaaldelijk voor Zwitserland, daaruit afleidende de gevaarlijkheid der orde en de noodzakelijkheid om haar voor goed te verdrijven; en eindigende met het betoog van de bevoegdheid des bondgenootschaps, om een daartoe strekkend besluit in het algemeen belang, al ware het dan ook tegen den zin van enkele kantons, te nemen en te handhaven.

De beraadslagingen over genoemd voorstel, hetgeen de belangstelling ten hoogste tot zich trok, zijn den 20sten gesloten, en heeft slechts de stemmen van 2 kantons voor zich gehad, namelijk die van het voorstellende Kanton Aargau en van Bazel-landschap; op voorstel van Zurich is met 18 stemmen besloten, om het te verwerpen; dat van Schwijz, om te verklaren, dat het inbreuk maakte op de regten der Roomschen in Zwitserland, is ook verworpen.

PRUISSEN.

BERLIJN, 21 Augustus.

Z. M. de Koning van Pruissen is den 17den uit Weenen te Erdmannsdorf in Silezië wedergekeerd.

— Er zou bij de Russische Ambassade aangezegd zijn, dat de Keizer van Rusland binnen weinige dagen de Keizerin hierheen zou geleiden, waar zij tot herstelling harer gezondheid en opbeuring van haren geschokten geest eenigen tijd zou vertoeven.

— De Chef der Politie van het Groot-Hertogdom Posen, de Opperhofraad Valentini, is den 10den gevangen genomen en buiten toegang gesteld, omdat door zijn toedoen aan een zekeren uitgeweken Pool, welke revolutionnaire geschriften verspreidde, bekend was geworden, dat hij in hechtenis zou genomen worden en deze zich dus in tijds uit de voeten had gemaakt. De straf, die genoemde Chef der Politie wacht, is tijdelijke of levenslange dwangarbeid.

— Daar het geestelijke gezag in de Oostzee Provinciën in den laatsten tijd opgemerkt heeft, dat vele Lutheranen uit deze streken naar het Russische rijk overgaan, en weldra uit onkunde van hun geloof door de Predikers der Grieksch-Russische of Roomsch-Katholijke kerk tot kerkelijke handelingen worden toegelaten, maar op die manier gansch en al van hunne Kerk afvallen, is op deszelfs aandrang in iedere provincie de maatregel bepaald, dat men op den reispas van iederen naar Rusland overgaand persoon, zou aanteekenen tot welke belijdenis hij behoort.

— Eenige Duitsche dagbladen, welke stukken van de roman van Sue, getiteld: *de Wandelende Jood*, hadden medegedeeld, zijn in beslag genomen; te Weenen waren scherpe voorschriften aan de Censuur, ter zake van dat werk gegeven.

— Men heeft uit de Provincie Silezië, ten aanzien van den oogst, gunstige berigten; dezelve was over het algemeen goed uitgevallen en ten deele reeds ingezameld.

KEULEN, 21 Augustus.

Volgens authentieke mededeelingen is er bij de vereeniging tot den opbouw van den Dom aan bijdragen in geld en geschenken in het verloopen halfjaar, wederom ruim 8,080 thalers ontvangen, te zamen nu bijna eene som van 100,000 thalers. De kunstenaar Begas, van Berlijn, welk zijn schoon beeld: »Christus zegenende de kinderen" aan de kunstvereeniging overgaf, heeft bedongen, dat hetzelve een tijd lang, ten voordeele van den opbouw des Doms, zou worden ten toon gesteld, hetwelk nog 160 thalers heeft opgebragt. De arbeid aan het grootsche werk gaat overigens rustig voort, en de liefde en deelneming in de voltooijing er van, schijnt naar de tot dus verre plaats hebbende uitkomsten duurzaam en vastgegrond te zijn. Ook de geest van uitvinding blijft niet zonder deelneming; zoo had bijvoorbeeld een smid een werktuig tot het houwen der steenen zamengesteld, tot welks beweging slechts drie personen vereischt worden, en alzoo de arbeidskracht tienvoudig verminderd wordt. Daar het volkomen doeltreffend is bevonden, zoo heeft de vereeniging het aangekocht, en ook Z. K. H. de Prins van Pruissen heeft zich bij zijn verblijf alhier van deszelfs deugdzaamheid overtuigd.

DUSSELDORP, 23 Augustus.

Gisteren zijn alhier per stoomboot van Rotterdam aangekomen HH. MM. de Koning en Koningin der Nederlanden, zich naar H. D. Kinderen te Weimar begevende. De boot is aan den wal gekomen om brieven op te nemen, hier door eenen renbode uit Petersburg aangebragt, waarna de Doorluchtige Personen hunne reis naar Mainz voortzetten. De berigten uit Weimar omtrent de Vorstelijke Kraamvrouw zijn gunstig, schoon zij en het Kind eenige dagen na de verlossing in gevaarlijke omstandigheden hebben verkeerd hebben. HH. MM. de Koning en Koningin der Nederlanden werden er den 24sten verwacht en den 28sten zou de plegtige doop plaats hebben.

ENGELAND.

LONDEN, 24 Augustus.

Eerstdaags wordt Z. M. de Koning der Belgen ter gelegenheid van den doop van den jonggeboren Prins alhier verwacht; Z. M. was steeds gewoon bij het doopen der kinderen van de Koningin tegenwoordig te zijn.

— Den 17den September wordt Z. M. de Koning der Franschen verwacht; zijn verblijf zal slechts eene week of hoogstens 10 dagen duren. Na zijn vertrek meent men, dat de Koningin haar reeds voorleden jaar voorgenomen bezoek aan Ierland zal brengen, zullende derwaarts overgevoerd worden met het stoomjagt Victoria and Albert.

— De Engelsche bladen hadden onderscheiden brieven uit Tanger opgenomen, die gezegd werden door Engelsche officieren geschreven te zijn, en waarin het beschieten van Tanger door het Fransch smaldeel, en de onbekwaamheid van den Prins de Joinville en in het geheel van de officieren van al de Fransche schepen in een bespottelijk daglicht werd gesteld. De *Standard* heeft zich ten taak gesteld op de meest eervolle wijze daartegen te protesteren en plaatst een uitvoerig artikel, waarin hij aantoont: hoe het geheel strijden de eer der Engelsche natie is de handelwijze van eene bevriende Mogendheid te bespotten en hatelijkheden tegen den Prins de Joinville uit te braken, die, moge hij dan in den zee-oorlog ook al niet zoo geoefend zijn, daartoe ook minder de gelegenheid heeft gehad, doch zich overal een man van kunde en moed, ook bij het bombardement van Tanger bewezen heeft.

— De marine hier te lande bestaat thans uit 28,000 matrozen en 10,000 mariniers. Er zijn 89 stoomschepen in dienst van 26,634 paardenkracht. In het laatste halfjaar zijn 13 oorlogschepen buiten dienst gesteld, welk getal nog met 2 zal vermeerderd worden, zoodat er dan 4,460 man buiten dienstbetrekking zal zijn.

FRANKRIJK.

PARIJS, 25 Augustus.

De Koning heeft de organisatie geteekend van het Ministerie van Buitenlandsche Zaken. Overeenkomstig met het ontwerp door den Minister Guizot aangekondigd en door de Kamers in hare laatste zitting aangenomen, is bij genoemd Ministerie eene nieuwe onder-directie daargesteld voor de zaken van Amerika en Indië, welke sedert eenige jaren eene aanmerkelijke ontwikkeling gekregen hebben. De heer de Lavergne is tot chef van die directie benoemd, welke te gelijk staatkundig zal zijn en de belangen van den handel behartigen.

— Den 21sten liep het gerucht te Marseille, dat eene telegraphische depeche te Toulon aangekomen, de inscheping beval van 15 à 20,000 man, die te Algiers de troepen moesten aflossen, bestemd om het legercorps te versterken van den Maarschalk Bugeaud, op de grenzen van Marokko.

— Van Straatsburg wordt van den 21sten geschreven; dat het wassen van den Rijn en zijne armen aan den regter oever, groote ongelegenheid in de stad en in den omtrek menigvuldige schade verwekte, daar onderscheiden landen tot geheel onder water stonden.

Door Z. M. zijn, bij besluit van den 18den dezer, no. 95, goedgekeurd de uitgebragte beroepingen van Predikanten door de kerkeraden der Hervormde gemeenten hierna genoemd, als:

Van Rotterdam, (Nederduitsch) onder de classis van dien naam op J. J. van Oosterzee, Th. Dr. en Predikant te Alkmaar.

Van Balk, onder de classis van Sneek, op J. C. Eykman, Predikant te Oosterwolde.

Van Goënga, onder de classis van Sneek, op W. van Borssum Waalkes, Candidaat bij het Provinciaal kerkbestuur van Drenthe.

Van Nijhornhuizen en Kloosterburen, onder de classis van Middelstum, op J. Boeles, Candidaat bij het Provinciaal kerkbestuur van Drenthe.

ALKMAAR, 24 Augustus. Door den Breeden Kerkeraad alhier is heden, uit het reeds gemelde twaalftal van Predikanten, het volgend zestal gekozen: DD. J. F. L. Abresch, te Blankbrugge; W. Moll, aan de Vaarsche; J. P. Stricker, te Driehuizen; K. B. Swalue, Th. Dr., te Goes; P. Jas, Th. Dr., te 's Hertogenbosch, en G. F. W. de Wijs, te Jisp. Het drietal zal den 29sten dezer geformeerd en terstond daarop het beroep daaruit gedaan worden.

103ste KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

Trekking der Vijfde Klasse.

1ste Lijst, No. 9596 eene premie van *f* 1,000. No. 20808 een prijs van *f* 10,000.

2de » » No. 11833 en No. 173 ieder een prijs van *f* 1,000.

3de » Geene.

4de » No. 3602 een prijs van *f* 1,000.

ADVERTENTIËN.

Op den 24sten Augustus 1844, is door PIETER HENDRIK HOOS, wonende te *Leyden* aan zijnen Zoon JOHANNES LAURENS HOOS, bij handligting het regt toegekend tot uitoefening eener *Kalkbranderij* en van al hetgeen wat daartoe betrekking heeft.

Geschiedende hiervan afkondiging, krachtens artikel 486 van het Burgerlijk Wetboek.

De bekende en onbekende Schuldeischers in de onder het voorregt van Boedelbeschrijving aanvaarde Nalatenschap van wijlen BERTRAM CORTS, JOHANNES ZOON, in leven Gemeente-Ontvanger te *Lisse*, worden door de Voogdes over de minderjarige Erfgenamen opgeroepen, om op Maandag den 23sten September aanstaande, des voormiddags ten 10 ure te komen in het Logement *DE WITTE ZWAAN*, te *Lisse*, ten einde de Rekening en Verantwoording van derzelver beheer op te nemen, en indien er geen verzet plaats heeft hunne Schuldvorderingen te ontvangen, voor zoo ver het beloop des Boedels zal toereikend zijn. De rekening zal van af Woensdag den 18den tot Zaturdag den 21sten September ter visie van de belanghebbenden liggen, ten Kantore van den Notaris CRAMERUS te *Lisse*.

De Ondergeteekenden verzoeken de Houders der door hunne tusschenkomst verkregen RECEPISSEN, 4 en 3 pCts., dezelve ten hunnen Kantore te bezorgen, ter verwisseling in Certificaten of Inschrijving in het Grootboek, en noodigen de bezitters van 5 pCts. Certificaten Werkelijke Schuld tevens uit om opgaven te willen doen van

de NUMMERS,

de KAPITALEN

en het ADMINISTRATIE-KANTOOR, alwaar dezelve zijn gevestigd, indien zij verlangen dat door hen op de Uitloting, even als van de aflosbare Obligatiën, wordt acht gegeven.

Leyden, 20 *Augustus* 1844. LEZWYN & EIGEMAN.

In het Heiligen Geest of Armen Wees- en Kinderhuis te *Leyden* worden gevraagd een BINNEN-VADER en eene BINNEN-MOEDER, Echtelieden, van de Hervormde Godsdienst, tusschen de 30 en 45 jaren oud, liefst zonder Kinderen. Wie hiertoe genegen zijn worden uitgenoodigd hunne bewijsstukken en getuigschriften ten spoedigste en franco te bezorgen aan het bovengenoemde Gesticht, en nader zich aldaar in persoon aan te melden op Maandag den 16den September 1844, des namiddags ten 5 ure, ten einde de voorwaarden te vernemen.

De Ondergeteekende heeft de eer aan zijne geëerde Begunstigers en Stadgenooten bekend te maken, dat hij met primo September aanstaande verhuist van de Donkersteeg naar de Haarlemmerstraat, en aldaar op nieuw zal worden opgerigt een KOFFIJHUIS, genaamd *GRAND SALON*, van ouds *de Eendragt*, hetwelk zoo door zijne ruimte als de daaraan toegebragte verbeteringen zeer geschikt is, tot het houden van Partijen, Bruiloften enz., alsmede tot uitpakken van vreemde Kramers en Kooplieden.

Voorts, dat bij gelegenheid der *Leyderdorpsche Kermis*, op den 1sten, 2den en 3sten der maand September aanstaande ten zijnen huize zal gegeven worden VAUXHAL en BAL, aanvang nemende des avonds ten 8 ure, waarbij hij niet verzuimen zal, het geacht Publiek zoo veel mogelijk genoegen te verschaffen.

Recommanderende zich verder in de Uitoefening van bovengezegd bedrijf, met verzekering van eene allezins nette en zindelijke bediening.

Leyden, 24 *Augustus* 1844. H. J. MARESCHAL.

VERSCHE MINERALE WATEREN.

Bij C. F. MÜLLER, Oude Vest, hoek van de Zandstraat, is te bekomen: FACHINGER en SELTZERWATER à 17½ Cents de Kruik.

Aan het Kantoor van D. J. LE NOBEL, op de Haarlemmerstraat, Wijk VI. No. 488, te Leyden, is op de 1ste Lijst der thans trekkende vijfde Klasse, getrokken op No. 20808, de Prijs van *f* 10,000, Devies: *Klap in de hand, Die geeft contant.*

Er zijn nog te bekomen Heele en Gedeeltens van Loten.

Door de Directie van het ZIEKEN- EN BEGRAFENISFONDS *ZORGT IN TIJDS*, gevestigd te *Leyden*, wordt bekend gemaakt, dat, ten gevolge eener met wederzijdsch genoegen van Directeuren onderling aangegane overeenkomst, de Heer C. L. FRANCK als Directeur is afgetreden, en zijne kwaliteit heeft overgedragen aan den Heer C. VAN VOOREN, zoodat de Directie van gemeld Fonds voortaan zal bestaan uit genoemden Heer en de Heeren H. J. MARESCHAL en J. A. GLEYM.

Op Regterlijke Autorisatie.

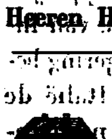

Op Donderdag den 12den September 1844, aan te vangen des middags ten 12 ure, zal in het Logement *HET WAPEN VAN KOUDEKERK*, binnen gemelde Gemeente in het openbaar worden Geveild en Verkocht: een HUIS en ERVE, waarin de Vleeschhouwers Affaire wordt uitgeoefend, staande en gelegen binnen de Gemeente van *Koudekerk*, op den Kadastralen legger bekend Sectie B, met de Nummers 1846 en 1136, te zamen ter grootte van 2 roeden en 33 ellen, genietende vrijdom van Grondbelasting tot 1846.

Te aanvaarden 1 November 1844. Nader onderrigting te bekomen ten Kantore van den Notaris SAMSON te *Koudekerk*.

Prijs-Courant der Effecten.

MAANDAG 26 AUGUSTUS.

		Laagst Koers.	Hoogst Koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	à 2½ pCt.	61⅛	61 1/16	61 1/16
Dito dito	» 3 »	74	74⅛	
Dito dito op rent	» 3 »	74¼		
Dito dito	» 5 »	99 11/16	99¾	
O. I. Leening	» 5 »	99¾	99⅞	99 13/16
Dito	» 4 »	95 5/16	95⅝	
Amortisatie Syndicaat	» 4½ »	99		
Dito dito	» 3½ »	77		
Handel-Maatschappij	» 4½ »	144½	145	145
Nieuwe dito	» 4½ »			
Haarlemmermeer	» 5 »			
Aandeelen Rijn-Spoorweg	» 4½ »	102¼		
Aand. Holl. Spoorweg Maatschap.	»			
SPANJE, Leen. bij Ardoin van 33	» 5 »	19½	19⅜	
Dito bij dito onbepaalde stukken	» 5 »	17¼	18	
Dito	» 3 »	33¾		
Coupons Ardoins	»	23⅛	23½	
Passive	»			
PORTUGAL, te Londen	» 2½ »	44½	45¼	46
DENEMARKEN, Oblig. te Londen	» 3 »			
RUSLAND, Obl. Hope 1798 en 1816	» 5 »	107½	107¾	107⅝
Dito dito 1828 en 1829	» 5 »	107⅜		
Cert. bij dito 1831 en 1833	» 5 »			
Dito bij HOPE	» 4 »	90¼		
Dito bij STIEGLITZ & C.	» 4 »	90	90¼	
Certificaten te Hamburg	» 5 »			
Inschrijving in Assign.	» 6 »	72½		
Certificaten van dito	» 6 »			
POLEN, Aandeelen met Loting	fl. 300 *f*			
Dito dito	» 500 »			
OOSTENRIJK, Oblig. Weener Bank	» 5 pCt.	108		
Idem	» 4 »	97		
Oblig. Metalliek	» 5 »	109		
Idem	» 2½ »	60¼		
Aandeelen 28 Mei 1834	*f* 500 *f*			
Idem 1 April 1839	*f* 250 *f*			
NAPELS, Cert. bij Falc. en Comp.	» 5 pCt.	92	92½	
BRAZILIË, van £	» 5 »	84		
AMERIKA	» 6 »			
Dito	» 5 »			
Dito Bankactiën	» 5 »	7 1/16	7⅛	

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.